

Riksrevisionens styrelses framställning angående den statliga kontrollen av begravningsverksamheten

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas Riksrevisionens styrelses framställning 2005/06:RRS27 angående den statliga kontrollen av begravningsverksamheten. Till grund för framställningen ligger Riksrevisionens rapport Begravningsverksamhet – förenlig med religionsfrihet och demokratisk styrning? (RiR 2006:7). I rapporten påtalas brister när det gäller systemet med särskilda ombud, länsstyrelsernas tillsyn och den statliga kontrollen av de begravningsavgifter som alla folkbokförda ska betala.

Utskottet understryker vikten av att den statliga kontrollen är av sådan kvalitet att den bidrar till att inge förtroende för begravningsverksamheten hos dem som inte är medlemmar av Svenska kyrkan. Utskottet förutsätter att regeringen återkommer till riksdagen med en redovisning av vilka åtgärder som vidtagits och anser inte att ett tillkännagivande om detta är nödvändigt. Framställningen avstyrks.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	4
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	6
Framställningen	6

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Den statliga kontrollen av begravningsverksamheten

Riksdagen avslår framställning 2005/06:RRS27.

Stockholm den 14 november 2006

På konstitutionsutskottets vägnar

Berit Andnor

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Berit Andnor (s), Henrik von Sydow (m), Morgan Johansson (s), Eva Bengtson Skogsberg (m), Stefan Tornberg (c), Yilmaz Kerimo (s), Liselott Hagberg (fp), Helene Petersson (s), Björn Leivik (m), Billy Gustafsson (s), Ingvar Svensson (kd), Anna Bergkvist (m), Marianne Berg (v), Phia Andersson (s), Annie Johansson (c), Mikael Johansson (mp) och Karl Sigfrid (m).

Utskottets överväganden

Granskningsrapporten

Riksrevisionen har granskat den statliga kontrollen och tillsynen av begravningsverksamheten. Resultatet av granskningen redovisas i granskningsrapporten *Begravningsverksamheten – förenlig med religionsfrihet och demokratisk styrning?* (RiR 2006:7).

I samband med relationsförändringen mellan staten och kyrkan år 2000 beslutade riksdagen om ett fortsatt kyrkligt huvudmannaskap för begravningsverksamheten. För att säkerställa att kraven på religionsfrihet och demokratisk styrning skulle tillgodoses för dem som står utanför Svenska kyrkan beslutades samtidigt om vissa särskilda arrangemang. Viktiga inslag i dessa arrangemang är systemet med särskilda ombud, länsstyrelsernas tillsyn samt en viss statlig kontroll av de begravningsavgifter som alla folkbokförda ska betala.

Riksrevisionens samlade bedömning är att de granskade arrangemangen avseende religionsfrihet och demokratisk styrning i väsentliga avseenden inte fungerar. Huvuddelen av de särskilda ombuden framstår således som passiva i sin roll att bevaka icke-medlemmarnas intressen. Inte heller länsstyrelserna hanterar sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt. En annan viktig slutsats är att kontrollen av den ekonomiska särredovisningen av begravningsverksamheten är otillräcklig. Följden av bristerna är enligt Riksrevisionen att de 20 % av befolkningen som står utanför Svenska kyrkan knappast kan antas ha anledning att känna förtroende för att deras intressen tas till vara.

Framställningen

Riksrevisionens styrelse föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen att regeringen bör vidta åtgärder för att förbättra den statliga kontrollen av begravningsverksamheten samt rapportera till riksdagen om utfallet av de särskilda arrangemangen för statlig kontroll.

Budgetpropositionen för år 2007

Riksrevisionens rapport RiR 2006:7 redovisas i budgetpropositionen för år 2007 (prop. 2006/07:1, utg.omr. 1 och 17). Regeringen pekar på att länsstyrelserna ska ha tillsyn över verksamheten och också för varje kommun ska utse begravningsombud som löpande ska granska hur de kyrkliga huvudmännen tar till vara de personers intressen som inte tillhör Svenska kyrkan. Riksrevisionens granskning visar enligt budgetpropositionen att huvuddelen av ombuden framstår som passiva. Länsstyrelserna gör ingen egen prövning av kommunernas förslag till ombud. Flertalet länsstyrelser bedriver heller ingen tillsyn utöver den som ombuden svarar för. Tillsyns-

frågan har enligt budgetpropositionen uppmärksammats vid myndighetsdialoger och vid andra möten med länsstyrelserna. Regeringen noterar att länsstyrelserna själva har vidtagit åtgärder för att stärka tillsynen i dessa avseenden. Regeringen kommer enligt budgetpropositionen att överväga Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer.

Utskottets ställningstagande

Riksrevisionens rapport pekar på att det finns påtagliga brister i den statliga kontrollen och tillsynen av begravningsverksamheten. Utskottet vill understryka vikten av att denna kontroll och tillsyn är av sådan kvalitet att den bidrar till att inge förtroende för begravningsverksamheten hos dem som inte är medlemmar i Svenska kyrkan.

Riksrevisionen har rekommenderat flera åtgärder i syfte att förbättra kontrollen och tillsynen. Regeringen har redovisat att länsstyrelserna själva vidtagit åtgärder för att förbättra tillsynen. Regeringen avser att överväga Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer. Utskottet förutsätter att regeringen återkommer till riksdagen med en redovisning av vilka åtgärder som vidtagits med anledning av dessa överväganden. Enligt utskottets mening är ett tillkännagivande till regeringen om detta inte nödvändigt. Framställningen avstyrks därför.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Framställningen

Framställning 2005/06:RRS27 Riksrevisionens styrelses framställning angående den statliga kontrollen av begravningsverksamheten:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad styrelsen anført om behovet av förbättrad statlig kontroll av begravningsverksamheten samt om rapporteringen till riksdagen om utfallet av de särskilda arrangemangen för statlig kontroll.